

Mobilitet for erhverv

Erhvervslivet har brug for at få transporteret varer til og fra virksomheden. Samtidig har de behov for at kunne tiltrække kompetent arbejdskraft. Det stiller krav til god infrastruktur og mobilitet, som gør det let, hurtigt og effektivt at komme på arbejde og hjem igen.

Udfordringer

Der er en række udfordringer for mobiliteten, som har stor betydning for såvel erhvervslivet som for arbejdskraften.

I dag er der stigende fremkommelighedsproblemer mange steder i regionen, især på den østjyske motorvej. Det betyder, at der spildes mange timer på kødannelse, som kunne være brugt bedre. Det er en stor samfundsøkonomisk udfordring, som dagligt koster samfundet millioner af kroner.

Men det er også vigtigt at have fokus på tilgængeligheden, hvis der skal sikres en balance og positiv udvikling i alle dele af regionen.

I dag finder langt størstedelen af transport af såvel varer som arbejdskraft sted på vejene. Der ligger en stor udfordring i at flytte en del af varetransporten over på bane og sø og en større del af arbejdskraften over i den kollektive trafik.

I den globaliserede verden, hvor vi i stor udstrækning handler på tværs af landegrænser, vokser godstransporten til stadighed. Det medfører, at godstransport på lastbil fylder mere og mere på vejene. Det er en udfordring, som der skal findes en løsning på.

Transport med bil foretrækkes af mange, fordi det giver en større fleksibilitet. Man kan komme direkte fra dør til dør og er ikke afhængig af samspillet mellem forskellige transportformer. At bilerne er blevet billigere gør også, at flere vælger den som transportmiddel, og at der kommer flere biler på vejene.

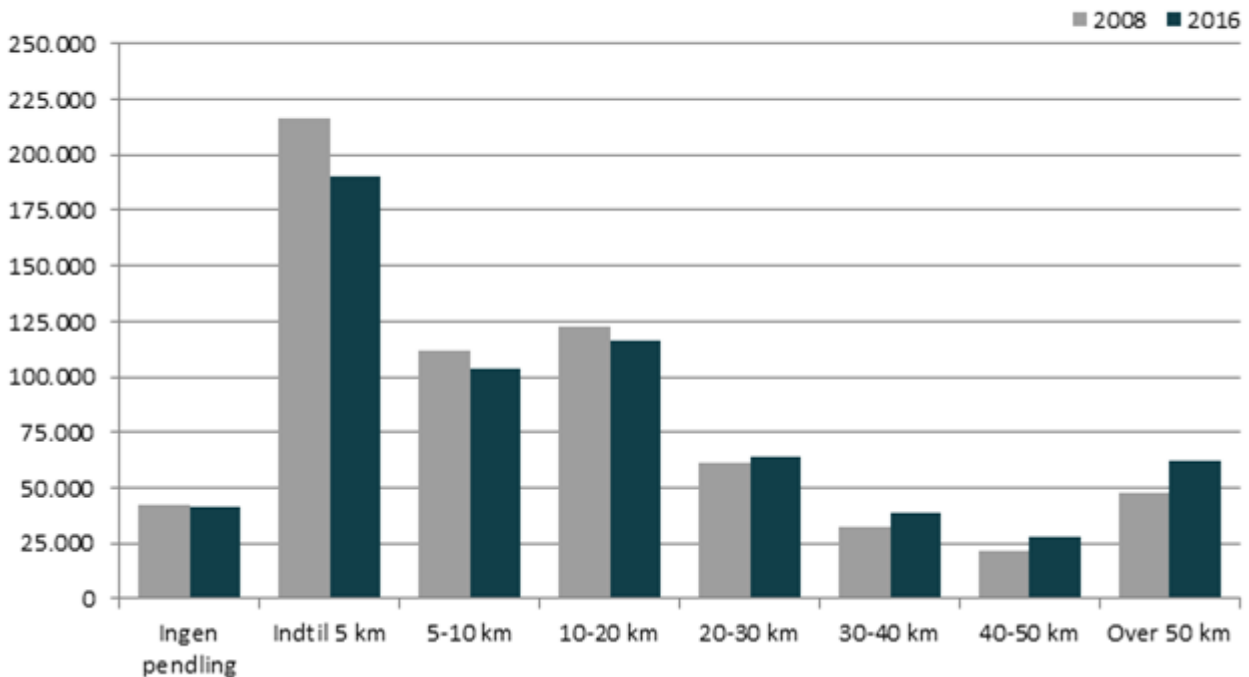
I dag pendler folk længere og længere for at komme på arbejde, og ofte er de alene i bilen.

Det er vigtigt for virksomhederne – uanset hvor i regionen de er lokaliserede - at kunne tiltrække kvalificeret arbejdskraft som forudsætning for global konkurrencekraft. Og ofte er det nødvendigt at hente arbejdskraft langvejs fra. Dette er med til at forstærke tendensen til længere pendlingsafstande og dermed mere pres på vejene.

Tilsvarende transporterer arbejdskraften sig også gerne over længere afstande for at kunne komme til et udfordrende arbejde.

Gennemsnitlig pendlingsafstand fra bopæl til arbejdsplads

Beskæftigede med bopæl i Region Midtjylland

Gennemsnitlig pendlingsafstand fra bopæl til arbejde. Kilde: Danmarks Statistik, udarbejdet af Region Midtjylland

Virksomhederne er afhængig af et tæt samspil med uddannelses- og vidensinstitutioner, ligesom den teknologiske udvikling åbner op for andre måder at drive virksomhed på.

Dansk Industri laver hvert år en måling blandt virksomhederne på det lokale erhvervs-klima (<http://di.dk/le18/Documents/Lokalt%20Erhvervs-klima%202018.pdf>)

Den seneste for 2018 blev offentliggjort i begyndelsen af september 2018, og mange midtjyske kommuner rangerer højt på listen, ikke mindre end fire kommuner ligger i top fem. Se på dette interaktive kort, hvor de enkelte kommuner ligger placeret (<http://di.dk/le18/Pages/forsiden.aspx>)

God infrastruktur og adgang til kvalificeret arbejdskraft er konkurrenceparametre, som generelt vægtes højt af virksomhederne og anses for at være vigtige lokaliseringsfaktorer for virksomhederne.

Muligheder

Når man snakker om mobilitet for erhverv, er udbygning af vejene alfa og omega for virksomhederne, men opmærksomheden bør også rettes mod jernbaner, havne og lufthavne, som veludbygget kan være et alternativ til vejtransport. Det kræver, at også adgangen til f.eks. havnene tænkes ind i infrastrukturplanlægningen. Det er vigtigt, at virksomhederne tænker i anderledes transport end traditionelt og udnytter de muligheder, der er. Transporten kan søges afviklet på tidspunkter, hvor der er mindre trængsel.

Der ligger en række muligheder for virksomhederne i at udnytte digitalisering og den teknologiske udvikling, som kan være med til at mindske behovet for transport. F.eks. kan arbejdet fysisk placeres forskellige steder, men via de teknologiske muligheder kan

medarbejderne alligevel fungere i tæt kontakt med hinanden. På den måde er digital infrastruktur også at betragte som en del af mobiliteten.

Der kræver imidlertid, at der er adgang til digital infrastruktur med tilstrækkelig høj hastighed i hele regionen, så det ikke er en hindring for lokalisering af virksomheder.

Virksomhederne har desuden mulighed for i samarbejde med medarbejderne at iværksætte forskellige mobilitetstilbud som f.eks.

- branding af cykling som transportform, bedre muligheder for cykeladgang og evt. firmacykler
- udarbejdelse af pendlerplaner, som kan indeholde samkørsel og forskellig mødetid
- satellitarbejdspladser
- lave en platform for samtransport af medarbejdere
- tage kontakt til Midttrafik for at undersøge muligheden for kollektiv trafik til og fra virksomheden
- aftale om at indregne transporttid med offentlig transport som arbejdstid

Kommunerne kan gennem den fysiske planlægning samtænke etablering af trafikale knudepunkter og lokalisering af erhvervsområder. Kommunerne kan desuden etablere parkér og rejs anlæg, som gør det muligt og let at kombinere flere forskellige transportformer.

Region Midtjylland og de midtjyske kommuner arbejder i fællesskab på at sikre en veludbygget trafik og digital infrastruktur til gavn for virksomheder og borgere i hele regionen. Allerede i 2007 udarbejdede regionen og kommunerne i fællesskab et indspil til statslige investeringer i infrastrukturen. Dette indspil er siden blevet revideret i 2012-13 og står lige nu over for en ny opdatering.

Mange af de tiltag de tidligere indspil pegede på, er nu gennemført, f.eks. motorvej mellem Herning og Holstebro, motorvej uden om Silkeborg, letbanen i Aarhus-området. Andre projekter er i undersøgelsesfasen, f.eks. udvidelse af E45 mellem Kolding og Randers, en fast Kattegatforbindelse, elektrificering af jernbanen mellem Fredericia og Aalborg. Men det er stadig nødvendigt at følge disse projekter tæt, hvis de skal realiseres. Samtidig er der nye eller endnu ikke igangsatte projekter, som trænger sig på både for veje og jernbaner, f.eks. ny bane mellem Aarhus og Silkeborg, udvidelse af hovedlandeveje til 2+1 veje, ny midtjysk motorvej, opgradering af regionale jernbaner, elektrificering af jernbanen mellem Vejle og Struer.

I 2016 udarbejdede regionen og kommunerne en strategi- og handlingsplan for digital infrastruktur, som påpeger, at der stadig er lang vej til den ønskede bredbånds- og mobildækning i hele regionen.